

Standpunten landelijke politieke partijen inzake dierenwelzijn

Toelichting: Standpunten zijn op basis van: verkiezingsprogramma's, enquête Dierenbescherming (<http://www.dierenbescherming.nl/standpunten-politieke-partijen>), verkiezingsdebat Natuur & Landbouw 25 mei 2010 en het stemgedrag van de partijen de vorige kabinetsperiode.

Stelling 1: De Nederlandse overheid behoort wettelijke minimumwelzijnseisen te stellen voor alle soorten vee.

Achtergrond

Regelgeving komt in toenemende mate van Europa, maar door de enorme verschillen tussen de EU-landen hebben deze regels sterk het karakter van een „grootste gemene deler. – en komen zij niet tegemoet aan wetenschappelijke normen. Bovendien is het Europese wetgevingsproces zeer traag en zijn niet voor alle dieren minimumnormen vastgelegd. De vraag is of Nederland de bescherming van dieren uitsluitend aan Europa wil overlaten of zelf ook normen wil vastleggen in de wet om dieren een minimum aan bescherming te bieden.

Voorbeelden:

- In 1968 werd wetenschappelijk vastgesteld dat stro het welzijn van varkens sterk bevordert. Dat is nadien keer op keer door onderzoek bevestigd. Toch leven industrieel gehouden vleesvarkens anno 2010 nog steeds een stro-loos leven in kale hokken.
- In 1998 besloot de regering de welzijnsnormen voor varkens te verbeteren. Dat zou moeten ingaan per 2008. In 2002 werd die termijn opgeschoven naar 2013. Echter, minister Verburg besloot onlangs, gesteund door een kamermeerderheid, die termijn helemaal los te laten om in de pas te lopen met Europa. Zouden varkens eerst 1 vierkante meter ruimte krijgen, nu wordt dat 0,8 vierkante meter.

Standpunt WSPA

De overheid moet voor alle soorten landbouwhuisdieren wettelijke minimumdierenwelzijnseisen stellen. Als dat kan in Europees verband, lukt dat niet, dan nationaal of samen met gelijkgestemde landen. Dieren verdienen meer ruimte en een omgeving waarin zij in staat zijn hun natuurlijk gedrag te ontplooiën. Betere Europese wetgeving kan alleen worden afgedwongen als landen of groepen landen het voortouw nemen.

CDA

Het CDA is tegen nationale welzijnsnormen. Om het verkiezingsprogramma te citeren: „Regels ten aanzien van dierenwelzijn kunnen alleen in EU-verband opgelegd worden om een gelijk speelveld te houden..

Het CDA was de afgelopen kabinetsperiode vóór het loslaten van de welzijnsnormen voor varkens en stemde tegen het opstellen van welzijnsregels voor vleeskuikens, konijnen en paarden. Overigens stemde het CDA ook tegen een Europees verbod op de verrijkte kooi voor legkippen. (Het CDA was kortom vóór kooihuisvesting in Europa in plaats van een verplichting tot scharrelsystemen).

ChristenUnie

De ChristenUnie is voor een ambitieuze, maar haalbare basisnormering door de overheid. De plus op wettelijke dierenwelzijnseisen komt vanuit de markt, zodat de primaire producent betaald wordt voor de extra eisen en kan investeren in dierenwelzijn. Ook wordt de ondernemer tijd gegund om investeringen dierenwelzijn terug te verdienen. Toch stemde de CU de afgelopen kabinetsperiode tegen welzijnsnormen voor vleeskippen, konijnen en paarden. Wel is de CU voorstander van een Europees verbod op alle kooihuisvesting voor legkippen.

D66

D66 ziet het liefst dat welzijnsnormen Europees worden geregeld, maar lukt dat niet „dan moet Nederland niet bang zijn om voorop te lopen. D66 stemde de afgelopen kabinetsperiode voor welzijnsregels voor vleeskuikens, konijnen en paarden en stemde voor een Europees verbod op kooihuisvesting voor legkippen.

GroenLinks

Volgens GL hebben dieren recht op een goed leven en mogen zij niet onnodig pijn lijden. De vee-industrie wordt in de visie van GroenLinks stapsgewijs afgebouwd. Landbouwdieren moeten weer buiten kunnen scharrelen. GL stemde de afgelopen kabinetsperiode voor welzijnsregels voor vleeskuikens, konijnen en paarden en stemde voor een Europees verbod op kooihuisvesting voor legkippen.

Partij voor de Dieren

De PvdD wil niet wachten op Europese regelgeving. De Nederlandse regering moet ook zelf welzijnseisen stellen, temeer daar Nederland het meest veedichte land ter wereld is. Landbouwhuisdieren moeten worden gehuisvest en verzorgd in overeenstemming met hun aard en gedrag, zonder ingrepen als snavelkappen en staarten couperen. De PvdD stemde de afgelopen kabinetsperiode voor welzijnsregels voor vleeskuikens, konijnen en paarden en stemde voor een Europees verbod op de verrijkte kooi voor legkippen.

PvdA

De PvdA vindt dat het wettelijk vastleggen van minimumdierenwelzijnseisen een taak van de overheid is. De PvdA stemde de afgelopen kabinetsperiode voor welzijnsregels voor konijnen en stemde voor een Europees verbod op kooihuisvesting voor legkippen. Echter, de PvdA stemde tegen welzijnsregels voor vleeskippen en paarden.

PVV

In het verkiezingsprogramma staat te lezen: 'De PVV is voor een gecontroleerde afbouw van de bio-industrie, op de lange termijn. Afbouw van de bio-industrie kan alleen als we boeren niet de nek willen omdraaien. Onze agrarische ondernemers moeten niet gedwongen worden voorop te lopen en zo weggeconcentreerd te worden door boeren in andere landen die de kantjes er af lopen.' De PVV is kortom geen voorstander van strengere nationale regels en stemde de afgelopen kabinetsperiode tegen welzijnsnormen voor konijnen, vleeskippen en paarden. Ook steunde de PVV het loslaten van de afspraken over varkenshuisvesting. Wel maakte de partij zich sterk voor het afschaffen van onverdoofd ritueel slachten.

SGP

De SGP vindt dat bij wettelijke eisen moet worden aangesloten op de Europese regelgeving. Vergaande regelgeving zorgt ervoor dat supermarkten meer vlees uit het buitenland gaan halen. Dat is contraproductief, denkt de partij. De SGP kiest daarom met overtuiging voor het uitbouwen van positieve ontwikkelingen en initiatieven bovenop de minimumeisen. De afgelopen kabinetsperiode stemde de SGP tegen welzijnsnormen voor vleeskippen, konijnen en paarden. Ook was de SGP niet voor een Europees verbod voor (verrijkte) kooihuisvesting voor legkippen.

SP

De SP wil een snel einde maken aan dieronvriendelijke praktijken in de bio-industrie. Een varken op 1 vierkante meter vindt de partij asociaal. Dieren moeten hun natuurlijke gedrag kunnen vertonen. Dieren moeten niet aan houdsystemen aangepast worden met geknip en gevijl maar houdsystemen juist aan het natuurlijk gedrag van het dier. Geen megastallen maar stevige wettelijke minimumeisen betreffende dierenwelzijn. Nederland moet voorop lopen en zelf alvast regels maken voor grotere hokken en een prettiger omgeving en voor Europese regels pleiten. De SP stemde de afgelopen kabinetsperiode voor welzijnsregels voor vleeskuikens, konijnen en paarden en stemde voor een Europees verbod op kooihuisvesting voor legkippen.

VVD

Volgens de VVD moeten dierenwelzijneisen altijd en uitsluitend in Europees verband afgesproken worden. De afgelopen kabinetsperiode stemde de VVD tegen welzijnsnormen voor vleeskippen, konijnen en paarden. Ook was het geen tegenstander van het voortzetten van (verrijkte) kooihuisvesting voor legkippen in Europa.

Stelling 2: Vlees wordt belast/in het hoge BTW-tarief geplaatst

Achtergrond

Vleesproductie brengt hoge kosten met zich mee voor dierenwelzijn en milieu. Wereldwijd is de veehouderij verantwoordelijk voor 18% van de broeikasgassen. Bijna een derde van het land wereldwijd wordt gebruikt voor veeproductie – om dieren te laten grazen of om veevoer op te

verbouwen. Jaarlijks verdwijnt er een bos ter grootte van Portugal ten behoeve van de veeteelt. Om 1 kg kip te produceren is 3.900 liter water nodig. Gemiddeld kost het twee keer zoveel energie om dierlijke eiwitten te produceren dan plantaardige eiwitten. De veeteelt is verder een belangrijke factor in erosie, bodem- en watervervuiling, antibioticaresistentie en de verspreiding van besmettelijke ziekten (SARS, vogelgriep, Q-koorts et cetera). Het milieucentrum van de Vrije Universiteit heeft in 2010 berekend dat alleen al de dierenwelzijn- en milieukosten van de Nederlandse varkenshouderij jaarlijks 1,3 miljard euro bedragen. Al deze kosten worden echter niet doorberekend in de prijs van vlees: vlees wordt steeds goedkoper.

En zelfs omgekeerd: de dierenindustrie wordt zwaar door Nederland en de EU gesubsidieerd. Jaarlijks gaat het om vele duizenden subsidie-uitkeringen ter waarde van honderden miljoenen euro.s. Voorbeelden:

- Zuivelgigant Campina kreeg vorig jaar bijna 30 miljoen subsidie.
- Vleesbedrijf VION kreeg vorig jaar bijna 2 miljoen subsidie.
- Het Productschap Pluimvee en Eieren kreeg een miljoen euro subsidie om reclame te maken voor „kip het meest veelzijdige stukje vlees..
- De export van varkensvlees werd voor vele miljoenen gesteund.
- Bijna een half miljoen belastinggeld ging naar „een nieuwe methode voor de bereiding van zalmpakjes op sandwiches en toast..

Vraag is of de „externe. kosten die dierlijke productie maakt (inclusief subsidies) niet in de prijs van vlees tot uitdrukking zou moeten komen.

Standpunt WSPA

De werkelijke kosten op het gebied van dierenwelzijn en milieu zouden in de prijs van vlees tot uitdrukking moeten komen. Bovendien heeft de overheid de taak ontwikkeling en consumptie van duurzame alternatieven voor vlees te stimuleren.

CDA

CDA is van mening dat het invoeren van nieuwe belastingen alleen maar moeten worden overwogen als deze duidelijke milieu- en dierenwelzijnseffecten hebben en tegen lage administratieve lasten en uitvoeringskosten zijn in te voeren. In het Natuur&Landbouw-verkiezingsdebat op 25 mei liet CDA-landbouwwoordvoerder Joop Atsma duidelijk weten dat voor het CDA een belasting op vlees niet aan de orde is. De afgelopen kabinetsperiode stemde het CDA tegen een publiekscampagne om minder vlees te eten.

ChristenUnie

De ChristenUnie wil producten die een relatief grote „ecologische voetafdruk' hebben, zoals vlees, onderbrengen in het hoge BTW-tarief. Op die manier worden externe milieu en dierenwelzijnskosten in de prijs verwerkt. Milieu- en diervriendelijke producten worden in BTW-tarief verlaagd. Opbrengst van belasting wordt echter niet gekoppeld aan één doel. Maar de ChristenUnie ziet wel een rol voor

de overheid om de landbouwsector te stimuleren tot verduurzaming. Toch stemde de partij in de afgelopen kabinetsperiode tegen een publiekscampagne om minder vlees te eten.

D66

D66 is voor de invoering van een zogenaamde „kiloknallertaks' (de BTW op vlees naar het hogere tarief brengen). De opbrengsten maken het mogelijk om maatregelen zoals een Diervriendelijke Investerings Aftrekkeregeling door te voeren die een impuls geven aan de transitie naar een diervriendelijke landbouwsector. Daarnaast zullen mensen door deze maatregel een bewustere keuze maken over wat ze eten. D66 stemde voor een publiekscampagne om minder vlees te eten.

GroenLinks

GroenLinks wil dat voor vlees het hoge BTW-tarief gaat gelden. De opbrengst kan onder andere gebruikt worden om de biologische landbouw te versterken. GL stemde voor een publiekscampagne om minder vlees te eten.

Partij voor de Dieren

De vleestax en het hoge BTW-tarief voor dierlijke eiwitten maken beide deel uit van het verkiezingsprogramma van de Partij voor de Dieren. De werkelijke kosten moeten in de kostprijs van het product tot uitdrukking komen, en vlees hoort geprijsd te worden voor wat het is: een luxeproduct. De PvdD stemde voor een publiekscampagne om minder vlees te eten en bracht zelfs een film uit om daaraan bij te dragen: Meat the Truth.

PvdA

De PvdA vindt dat de Europese landbouwsubsidies alleen gebruikt mogen worden voor een duurzame landbouw. Oude inkomens- en exportsubsidies en de genereuze opkoopregelingen moeten plaatsmaken voor Europees beleid dat is gericht op versterking van het platteland en verduurzaming van landbouw en veeteelt. De PvdA stemde tegen een publiekscampagne om minder vlees te eten.

PVV

De PVV stemde tegen een publiekscampagne om minder vlees te eten. Wilders noemde een vleestax een „bloody shame.. De partij gelooft bovendien niet dat de aarde opwarmt – en dat als de aarde opwarmt, de mens daar geen invloed op heeft. De partij is kortom tegen klimaatbeleid.

SGP

Volgens de SGP is de BTW-heffing niet het geëigende instrument om het principe „de vervuiler betaalt' toe te passen. Vlees blijft een primaire levensbehoefte. De SGP is kritisch over een vleestax. Als je het op een eerlijke manier wilt invoeren, zijn er grote uitvoeringstechnische bezwaren. Ook zou gegarandeerd moeten worden dat inkomsten uit de vleestax teruggesluisd worden naar de primaire producenten. De SGP stemde tegen een publiekscampagne om minder vlees te eten.

SP

De SP wil bevorderen dat dieren op een diervriendelijke wijze worden gehouden zonder dat het milieu er schade van ondervindt. Dit betekent dat de veestapel in Nederland kleiner zal worden en de productiewijze stevig moet veranderen. Niet door belasting aan het einde van „de productielijn. te heffen, maar door er voor te zorgen dat dieronvriendelijke en milieu onvriendelijke praktijken verboden worden willen wij zorgen dat dat vlees wat mensen eten geen „fout vlees. is. Een vleesbelasting is volgens de partij ingewikkeld en niet effectief. De SP denkt een slimmer plan te hebben voor de transitie naar een diervriendelijke veehouderij. Diervergunningen moeten voor de hele dierhouderij ingevoerd worden. Hoe dier- en milieuvriendelijker het bedrijf, hoe goedkoper de vergunning. De SP wil dat de vervuiler betaalt en dat er een eind komt aan het gegeven dat dieronvriendelijk praktijken voordeliger zijn dan diervriendelijke. De SP stemde tegen een publiekscampagne om minder vlees te eten.

VVD

De VVD denkt dat met alleen een vleesbelasting in Nederland juist vlees zal worden geïmporteerd uit landen waar voor milieueisen en dierenwelzijn geen aandacht is. Daarmee zou het probleem verplaatst worden naar het buitenland. Hoe de VVD zich dit voorstelt is overigens aan onduidelijk: want uiteraard geldt een vleesbelasting voor alle vlees, ook vlees uit het buitenland. Een ander bezwaar van de VVD is dat dit soort maatregelen vooral de mensen met een smalle beurs treft. VVD stemde tegen een publiekscampagne om minder vlees te eten.

Stelling 3. De productie van bont wordt verboden.

Achtergrond

Nederland is de derde grootste producent van nertsensbont ter wereld. Jaarlijks worden hier vijf miljoen nertsens gefokt en vergast. Een initiatiefwet van SP en PvdA is aangenomen om deze nertsenfokkerij op termijn te stoppen, maar de wet moet nog door de Eerste Kamer. Eerder al werd de fokkerij van vossen en chinchilla's in Nederland verboden. Ook is de handel in bont van zeehonden, honden en katten verboden. Bovendien werd een motie aangenomen om ook de handel en verkoop van bont van vossen en chinchilla's in Nederland te verbieden.

Standpunt WSPA

Bont is een overbodig luxeproduct. Het vangen, fokken en doden van dieren louter voor hun vachtje is in de 21ste eeuw niet meer ethisch aanvaardbaar. Bovendien zijn er grote dierenwelzijnproblemen in de bontindustrie. Bont is daarnaast vanuit ecologisch oogpunt onwenselijk: het is een sterk vervuilende industrie. Nederland zou daarom moeten ophouden met het produceren en consumeren van bont en zich bovendien internationaal sterk moeten maken om de bontproductie tegen te gaan.

CDA

Het CDA is groot tegenstander van een nertsenfokverbod. Ook stemde de partij tegen de motie om de import van vossen- en chinchillabont te verbieden.

ChristenUnie

De CU-fractie in de Tweede Kamer stemde tégen het nertsenfokverbod, maar vóór de motie om de import van vossen- en chinchillabont te verbieden. In de Eerste Kamer is de ChristenUnie verdeeld en heeft het wetsvoorstel tot dusverre tegengehouden.

D66

D66 is een duidelijk voorstander van een nertsenfokverbod. De partij stemde voor de motie om de import van vossen- en chinchillabont te verbieden.

GroenLinks

GL is een duidelijk voorstander van een nertsenfokverbod. De partij stemde ook vóór de motie om de import van vossen- en chinchillabont te verbieden.

PvdD

Om het partijprogramma te citeren: „De Partij voor de Dieren wil een totaalverbod op de productie van bont en een verbod op dons afkomstig van levend geplukte dieren en wil dat bij producten duidelijk is of er gebruik gemaakt is van dierlijke producten zodat de consument weet wat hij koopt. De PvdD stemde vóór de motie om de import van vossen- en chinchillabont te verbieden.

PvdA

De PvdA was samen met de SP indiener van het initiatiefwetsvoorstel om de nertsenfokkerij te verbieden. De PvdA stemde ook vóór de motie om de import van vossen- en chinchillabont te verbieden.

PVV

Onder leiding van dierenambassadeur Dion Graus stemde de PVV vóór het nertsenfokverbod en de motie om de import van vossen- en chinchillabont te verbieden.

SGP

De SGP stemde tégen het nertsenfokverbod en de motie om de import van vossen- en chinchillabont te verbieden.

SP

De SP diende, samen met de PvdA, het initiatiefwetsvoorstel in om de nertsenfokkerij te beëindigen. Ook de motie om de import van bont van vossen en chinchilla's te verbieden kwam van de SP.

VVD

De VVD stemde tégen het nertsenfokverbod en de motie om de import van vossen- en chinchillabont te verbieden.

Stelling 4: De jacht op dieren als vossen en ganzen wordt beperkt

Achtergrond

Plezierjacht komt in Nederland nog veel voor – ook al wordt dat vaak „beheersjacht. genoemd. Er worden dan allerlei argumenten aangevoerd waarom een bepaald type jacht gerechtvaardigd zou zijn. Jagers beweren bijvoorbeeld dat de vos lepelaars van het nest eet, kippen en eenden bij boeren uitmoordt en de weidevogelstand bedreigt. Dit zijn echter gelegenheidsargumenten: deze „bedreigingen. zijn niet proportioneel. Waar het in werkelijkheid om gaat is dat jagers de vos als concurrent zien omdat ze konijnen, hazen en fazanten eten. Bovendien helpt „beheersjacht. niet: vossen doen aan 'sociale regulatie'. Dat wil zeggen, het aantal jongen wordt afgestemd op de draagkracht van het leefgebied. Als er door jacht voortdurend een verhoogde kunstmatige sterfte wordt veroorzaakt, zullen er steeds opnieuw grote worpen plaatsvinden.

Standpunt WSPA

WSPA is tegen alle vormen van plezierjacht. Jacht zou alleen als uiterste middel moeten worden ingezet, als andere, diervriendelijke methoden niet werken of bijvoorbeeld om dieren uit hun lijden te verlossen.

CDA

Het CDA is voorstander van de beheersjacht om de biodiversiteit in stand te houden. Als je in het dichtbevolkte Nederland de natuur zijn gang laat gaan, krijg je te maken met ernstige aantasting van het dierenwelzijn, aldus de partij. Daarom is het CDA ook een voorstander van het beheer van het aantal dieren om misstanden zoals in de Oostvaardersplassen te voorkomen. Het CDA stemde de afgelopen kabinetsperiode tegen een verbod op drijf- en drukjacht, tegen een verbod op de hofjacht, tegen een verbod op de jacht op vossen in hun kraam- en zoogperiode - en vóór landelijke vrijstelling van de jacht op vossen, ganzen en konijnen.

ChristenUnie

Volgens de CU ontstaat in Nederland niet als vanzelf een balans in bijvoorbeeld het aantal vossen en kraaiachtigen. Dit vanwege het ontbreken van natuurlijke vijanden. Om schade te voorkomen, bijv aan weidevogels, is jacht helaas nodig, aldus de partij. Wel moet eerst worden vastgesteld of er schade en overlast is en jagers moeten zich aan de gedragscode houden. Net als het CDA stemde de CU de afgelopen kabinetsperiode tegen een verbod op drijf- en drukjacht, tegen een verbod op de hofjacht, tegen een verbod op de jacht op vossen in hun kraam- en zoogperiode - en vóór landelijke vrijstelling van de jacht op vossen, ganzen en konijnen.

D66

D66 wil dat jacht alleen mogelijk is na het geven van expliciete ontheffing. D66 stemde de afgelopen kabinetsperiode voor een verbod op drijf- en drukjacht (mede-indiener motie PvdA). D66 stemde ook voor een verbod op de hofjacht en beëindiging van de landelijke vrijstelling van de jacht op vossen, ganzen en konijnen. Maar D66 stemde tegen een verbod op de jacht op vossen in de kraam- en zoogperiode.

GroenLinks

GroenLinks wil een algeheel verbod op plezierjacht. Aan het „populatiebeheer“, het afschieten van dieren om het natuurlijk evenwicht te herstellen, moeten zeer strenge criteria verbonden worden. In lijn hiermee stemde GL voor een verbod op de drijf- en drukjacht. GL stemde ook voor een verbod op de hofjacht en voor beëindiging van de landelijke vrijstelling van de jacht op vossen, ganzen en konijnen.

Partij voor de Dieren

De PvdD vindt dat alle in het wild levende dieren zoveel mogelijk met rust moeten worden gelaten. Het doden van dieren is, aldus de partij, alleen acceptabel wanneer er dringende redenen voor zijn, bijvoorbeeld omdat het dier lijdt, het dier gevaarlijk is of de volksgezondheid bedreigd en het doden de enige, effectieve weg is. PvdD stemde voor een verbod op drijf- en drukjacht (mede-indiener motie PvdA). PvdD stemde tevens voor een verbod op de hofjacht en diende een motie in om een einde te maken aan de landelijke vrijstelling van de jacht op vossen, ganzen en konijnen.

PvdA

Door dieren als vossen en ganzen op de lijst van vrij te bejagen dieren te plaatsen is lokaal maatwerk niet meer mogelijk, terwijl de PvdA lokaal maatwerk juist ziet als de sleutel in de bestrijding van overlast en het bevorderen van ecologisch evenwicht. De PvdA is tegen plezierjacht. Beheerjacht mag als laatste optie. PvdA diende motie in om drijf- en drukjacht te verbieden, maar stemde tegen een verbod op de hofjacht en tegen beëindiging van de landelijke vrijstelling jacht op vossen, ganzen en konijnen. Ook stemde de PvdA tegen een motie voor een totaalverbod op de drijfjacht en tegen een verbod op de jacht op vossen in kraam- en zoogperiode.

PVV

De PVV is tegen plezier- druk- en drijfjacht maar voor noodafschot en/of beheersjacht als er gevaar dreigt voor mens of dier. Gewonde dieren mogen ook worden afgeschoten, maar alleen door professionele jagers die een jaarlijkse schiettest moeten afleggen. De PVV stemde de afgelopen kabinetsperiode voor een verbod op de jacht op vossen in kraam- en zoogperiode, voor een verbod van de hofjacht en diende een motie in ter onmiddellijke beëindiging van de plezier- en drukjacht.

SGP

Voor een aantal diersoorten geldt dat natuurlijke predatoren ontbreken, waardoor populaties uitdijen en deze veel overlast veroorzaken, aldus de SGP. De partij kiest dan liever voor kunstmatige predatie, ofwel jacht. Net als het CDA en de CU, stemde de SGP de afgelopen kabinetsperiode tegen een verbod op drijf- en drukjacht, tegen een verbod op de hofjacht, tegen een verbod op de jacht op vossen in hun kraam- en zoogperiode - en vóór landelijke vrijstelling van de jacht op vossen, ganzen en konijnen.

SP

De SP wil dat jacht tot het absolute minimum wordt ingeperkt. Plezierjacht en drijfjacht is sowieso uit den boze. En de SP geeft de voorkeur aan beheer door natuurlijk evenwicht boven beheer door jacht. De vrijstellingslijst kan wat de SP betreft tot nul beperkt worden. In lijn hiermee stemde de SP voor een verbod op de drijf- en drukjacht. De SP stemde ook voor een verbod op de hofjacht en voor beëindiging van de landelijke vrijstelling van de jacht op vossen, ganzen en konijnen.

VVD

Volgens de VVD is jacht noodzakelijk om tot een „natuurlijk evenwicht. te komen in verband met het behoud van de biodiversiteit en de overlast en schade die de dieren aan kunnen richten. De VVD stemde tegen een verbod op drijf- en drukjacht, tegen een verbod op de hofjacht, tegen beëindiging van de landelijke vrijstelling van de jacht op vossen, ganzen en konijnen.

Stelling 5: Er komt een verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen

Achtergrond

Het welzijn van dieren in circussen wordt tot in ernstige mate aangetast, zo blijkt uit het onderzoek *Welzijn van dieren in reizende circussen in Nederland* van de Animal Sciences Group van Wageningen UR in opdracht van het ministerie van LNV (gepubliceerd in juli 2009). Onderzoekers kwamen bovendien in het onderzoeksrapport *De intrinsieke waarde van dieren in performancepraktijken* tot de conclusie dat de intrinsieke waarde van wilde dieren in het circus wordt aangetast en dat het daarom te prefereren valt dat zij in een meer natuurlijke omgeving worden geplaatst.

Een schokkende 71% van de geobserveerde dieren in circussen in Nederland vertoont klinische afwijkingen, zo blijkt uit het welzijnsonderzoek. Deze variëren van een verlamming bij een leeuw, acute dermatitis bij paarden, een leeuw met kattenaids en vermoedelijke TBC besmetting bij een

olifant. Verder bleek name de huisvesting ernstig tekort te schieten. 33% van de tijgers en leeuwen beschikt nooit over een buitenverblijf en gemiddeld 98% per dag zitten leeuwen in een binnenverblijf. De binnenkooien voor de tijgers zijn schrijnend klein: gemiddeld vijf vierkante meter. Olifanten staan zeventien uur per dag geketend aan een voor- en achterpoot en vertonen gemiddeld ruim tien uur per dag afwijkend gedrag, een symptoom van chronische en ernstige stress. Het transport van de olifanten zónder drinkwater loopt op tot meer dan 22 uur. De voedingstoestand van de olifanten, tijgers en leeuwen was in 66% van de gevallen ondermaats.

In februari 2008 dienden de PvdA en GroenLinks een motie in voor een verbod op wilde dieren in circussen. Eerst neigde een kamermeerderheid van PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, SP, Partij voor de Dieren en D66 voor een verbod. Samen goed voor 76 van de 150 zetels. Een week later trok de SP haar steun in voor een verbod waardoor een meerderheid wegviel. Het CDA, ChristenUnie, D66 en VVD gaven aan het bovengenoemde onderzoek naar het welzijn van wilde dieren in circussen af te willen wachten. In juli 2009 werd het onderzoek gepubliceerd. Toenmalig minister Verburg kondigde naar aanleiding daarvan regelgeving aan voor 2011 – maar geen verbod. In december 2009 diende de Partij voor de Dieren tijdens de behandeling van de Wet Dieren een amendement in voor een verbod op wilde dieren in circussen. Deze werd verder gesteund door PvdA, GroenLinks en SGP. Ondertussen verandert er niets voor de dieren in circussen en heeft de huidige staatssecretaris Bleker aangekondigd toch niet te komen met de toegezegde welzijnsregels.

Standpunt WSPA

Uit de aard der zaak zijn wilde dieren ongeschikt om mee rond te reizen en kunstjes te laten doen. Onherroepelijk wordt hun welzijn aangetast – en dat kan niet worden gerechtvaardigd door entertainment. Er dient daarom een verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen te worden ingesteld. Voor de dieren die nu in circussen verblijven kan opvang worden geregeld in een meer natuurlijke omgeving.

CDA

Het CDA is vóór wilde dieren in circussen. Woordvoerder Henk-Jan Ormel noemde circusdieren ambassadeurs van hun soortgenoten in het wild. Het CDA steunde het beleid van CDA-minister Verburg en staatssecretaris Bleker.

ChristenUnie

De CU wil de behandeling van het onderzoek in de Tweede Kamer afwachten. De CU stemde in december 2009 tégen een verbod.

D66

D66 maakt zich zorgen over de toestand van circusdieren. D66 wil echter niet „halsoverkop. circusdieren verbieden maar de behandeling van het onderzoek in de kamer afwachten. Ook verklaarde woordvoerder Boris van der Ham het te betreuren dat het thema „circusdieren. door politieke partijen gebruikt zou worden om de grote misstanden in de bio-industrie niet aan te pakken. Overigens, D66 Amsterdam gaf in de stemwijzer van de gemeenteraadsverkiezing tégen het verlenen van vergunningen voor circussen met wilde dieren te zijn: “Voor vermaak ten koste van

dieren is hier geen plaats". D66 groeide in de gemeenteraad in Amsterdam met 5 zetels (van 2 naar 7 van de 45).

GroenLinks

GL is nadrukkelijk vóór een verbod op wilde dieren in circussen. Was in 2008 samen met de PvdA indiener van een motie voor een verbod.

PvdA

De PvdA diende in februari 2008 samen met GroenLinks een motie in om het gebruik van wilde dieren in circussen te verbieden. Woordvoerder Harm-Evert Waalkens: "Het in het klassieke circus tentoonstellen van dieren – een mooi eufemisme voor afgerichte dieren onnatuurlijke kunstjes laten doen – is iets waar we in Europa niet trots op moeten zijn en wat we zo snel mogelijk naar het verleden moeten verbannen. Er zijn genoeg alternatieven: het succes van bijvoorbeeld Cirque du Soleil laat zien dat circussen zónder wilde dieren ook meer dan de moeite van het bezoeken waard zijn. Circussen zonder dieren hebben de toekomst! De PvdA-fracties in het Europees Parlement en in de Tweede Kamer vinden dat dit soort circussen zo snel mogelijk naar het verleden moeten worden verbannen."

Partij voor de Dieren

In het partijprogramma van de PvdD staat te lezen: „Het gebruik van dieren in circussen wordt verboden. De Partij voor de Dieren vindt het vermaken van mensen geen rechtvaardiging voor het opsluiten van dieren en ze te trainen om diverse vormen van onnatuurlijk gedrag te vertonen. Het laten uitvoeren van kunstjes door dieren getuigt niet van respect. Hun levenslange opsluiting in kooien is onacceptabel.. De partij diende in 2009 een motie in voor een verbod.

PVV

De PVV stemde in december 2009 tégen een verbod op wilde dieren in circussen. De partij vindt een vermindering van het welzijn onvoldoende motivatie voor een verbod en wil enkel optreden bij mishandeling.

SGP

De motie van PvdA en GroenLinks in 2008 voor een verbod op wilde dieren in circussen werd niet door de SGP gesteund, maar een jaar later stemde de SGP wel voor de motie van de Partij voor Dieren om wilde dieren in circussen te weren.

SP

De SP maakte in 2008 een (tijdelijke?) draai. De partij stemde in december 2009 tegen een verbod op wilde dieren in circussen met als argument dat het de behandeling van het onderzoek in het parlement wil afwachten.

VVD

De VVD stemde in december 2009 tégen een verbod op wilde dieren in circussen – net als de SP met als argument dat het de behandeling van het onderzoek wil afwachten.

Stelling 6: Internethandel in gezelschapsdieren wordt verboden.

Achtergrond

In Nederland bestaat een grote, deels illegale handel in gezelschapsdieren die voor een groot deel via internet verloopt – en door internet wordt vergemakkelijkt. Tienduizenden hondenspuppy's worden jaarlijks uit Oost-Europa binnengesmokkeld. Zo'n 100.000 schildpadden komen elk jaar Nederland binnen. En twintig miljoen tropische vissen. Voor de meeste dieren die in Nederland terechtkomen, zijn tijdens de vangst en het transport minstens een even groot aantal soortgenoten omgekomen – door stress, verwondingen, honger en dorst. Als gevolg van de niet zelden verschrikkelijke vangstmethoden haalt vaak veertig tot zestig procent van de dieren het transport niet eens. Kennis over hoe deze dieren te houden is vaak zwaar onvoldoende. Veel dieren worden gedumpt – van wasberen tot slangen. Ook floreert de illegale internethandel in bedreigde diersoorten. Onderzoek van IFAW Nederland leverde onlangs negen websites op met een totaal van 522 aanbiedingen van (producten van) bedreigde dieren.

Standpunt WSPA:

Op de handel in dieren moet veel beter toezicht komen. Internet maakt de handel in dieren veel te laagdrempelig. Dieren zijn geen dingen die je op internetsite ter verkoop zou moeten kunnen zetten.

CDA

Het CDA is een voorstander van certificatie van handelaren in gezelschapsdieren. Particuliere verkoop zal nooit geheel verdwijnen. Mensen die een dier aanschaffen moeten zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid. Het CDA is voorstander van goede voorlichting over het houden van huisdieren. Het CDA stemde tegen een motie voor een verbod in de handel van dieren via internet.

ChristenUnie

Internet is, aldus de CU, net als telefoon en krant een middel om koper en verkoper bij elkaar te brengen. Maar, net als voor alle handel met dieren gelden ook voor handel via internet regels, zoals met zorg omgaan met dieren en dat kopers moeten weten hoe ze het dier moeten verzorgen. Wel: de CU stemde vóór een motie voor een verbod van handel in dieren via internet.

D66

D66 heeft geen principiële probleem met het medium internet, maar is wel huiverig voor ongecontroleerde handel over internet. Er moeten effectieve en controleerbare regels komen

voordat dieren over internet verkocht kunnen worden. D66 stemde voor een motie voor een verbod in de handel van dieren via internet.

GroenLinks

Hoewel er misstanden aan de orde zijn bij internethandel met gezelschapsdieren, kan internet een goede manier zijn om een zorgzame nieuwe baas te vinden voor dieren, aldus GL. Een verbod is onnodig betuttelend en vergroot bijvoorbeeld het risico dat dieren aan bommen worden gebonden. Wel: GL stemde voor een motie voor een verbod van handel in dieren via internet.

Partij voor de Dieren

De Partij voor de Dieren wil een einde aan de vrijhandel in levende dieren, en wil dat fokkers en handelaren beschikken over een vergunning voordat zij dieren mogen fokken of verkopen. Voor die vergunning zouden strenge welzijnsvoorschriften moeten gelden. De partij wil in elk geval een verbod op de verkoop van dieren op internet en in tuincentra. De PvdD diende een motie in voor een verbod op de handel in dieren via internet.

PvdA

De PvdA vindt dat alle handel in dieren gecertificeerd moet worden. Achter de internethandel in dieren zitten vaak malafide fokkers, die een loopje nemen met dierenwelzijnsvoorschriften. De partij wil dat alle dierenhandelaars aan duidelijke eisen moeten voldoen. Er moet ook strenge handhaving plaatsvinden op het handelsverbod op dieren van de CITES-lijst. De PvdA stemde tegen een motie voor een verbod van handel in dieren via internet.

PVV

In aanloop naar de verkiezingen heeft de PVV zich hier niet over uitgelaten, maar de partij stemde tegen een motie voor een verbod van handel in dieren via internet.

SGP

De SGP is tegen een verbod omdat met het kwade gebruik dan ook het goede gebruik wordt verboden. SGP stemde tegen een motie voor een verbod van handel in dieren via internet.

SP

De SP is voor een verbod van de internethandel in gezelschapsdieren. Internethandel geeft onvoldoende mogelijkheid om de klant uitleg te geven over de correcte wijze van verzorging van een dier. Ook maakt deze wijze van handel het voor illegale fokkers erg makkelijk om hun „producten. te verhandelen. De illegale hondenfokkerij bestaat grotendeels bij gratie van internethandel. Deze misstanden moeten bestreden worden. De SP stemde voor motie voor een verbod van handel in dieren via internet.

VVD

De VVD is van mening dat de handel in exoten wel verboden moet zijn en hard worden aangepakt. Moderne communicatiemiddelen moeten echter door gecertificeerde bedrijven gebruikt kunnen worden. De VVD stemde tegen een motie voor een verbod van handel in dieren via internet.

Stelling 7: Er komt een dierenpolitie om dierenmishandeling tegen te gaan

Achtergrond

Nog steeds worden in Nederland dieren op grote schaal mishandeld, verwaarloosd en op dierenwaardige manieren het land binnengesmokkeld en gehouden. Veel daarvan blijft echter onzichtbaar. En als er gevallen worden opgespoord, is het moeilijk om tot veroordelingen te komen. Dierenleed heeft geen prioriteit bij politie en justitie.

Standpunt WSPA

Handhaving, ook in het kader van de handel in dieren, dient een hoge prioriteit te krijgen. Ook moeten zwaardere straffen kunnen worden opgelegd voor mishandeling en verwaarlozing.

CDA

Het CDA stemde tegen een motie om invoering van een dierenpolitie te onderzoeken. Ook stemde de partij tegen een motie voor een focus op verdere professionalisering in de handhaving en tegen 100% klepcontrole bij veetransporten totdat de inspectie en handhaving door de VWA effectief zijn. Evenmin was de partij voorstander van verbetering van de handhaving van het CITES-beleid en toezicht op en handhaving van maatregelen tegen visstroperij. Dat de dierenpolitie het regeerakkoord heeft gehaald is kortom niet te danken aan het CDA, maar louter verdienste van de PVV.

ChristenUnie

De CU stemde tegen een motie om invoering van een dierenpolitie te onderzoeken. Ook stemde de partij tegen een motie voor een focus op verdere professionalisering in de handhaving en tegen 100% klepcontrole bij veetransporten totdat de inspectie en handhaving door de VWA effectief zijn. Evenmin was de partij voorstander van verbetering van de handhaving van het CITES-beleid en toezicht op en handhaving van maatregelen tegen visstroperij.

D66

D66 steunde moties om invoering van een dierenpolitie te onderzoeken, voor een focus op verdere professionalisering in de handhaving en voor 100% klepcontrole bij veetransporten totdat de inspectie en handhaving door de VWA effectief zijn. Ook was de partij voorstander van verbetering

van de handhaving van het CITES-beleid en voor toezicht op en handhaving van maatregelen tegen visstroperij.

GroenLinks

GL steunde moties om invoering van een dierenpolitie te onderzoeken, voor een focus op verdere professionalisering in de handhaving en voor 100% klepcontrole bij veetransporten totdat de inspectie en handhaving door de VWA effectief zijn. Daarnaast stemde de partij voor toezicht op en handhaving van maatregelen tegen visstroperij. Ook was de partij, samen met de SP, indiener van een motie voor verbetering van de handhaving van het CITES-beleid.

Partij voor de Dieren

De PvdD steunde moties om invoering van een dierenpolitie te onderzoeken, voor een focus op verdere professionalisering in de handhaving en voor 100% klepcontrole bij veetransporten totdat de inspectie en handhaving door de VWA effectief zijn. Ook was de partij voorstander van verbetering van de handhaving van het CITES-beleid en toezicht op en handhaving van maatregelen tegen visstroperij.

PvdA

De PvdA stemde tegen een motie om invoering van een dierenpolitie te onderzoeken. Ook stemde de partij tegen een motie voor een focus op verdere professionalisering in de handhaving. Evenmin was de PvdA voorstander van verbetering van de handhaving van het CITES-beleid en toezicht op en handhaving van maatregelen tegen visstroperij. Wel diende de partij een motie in voor 100% klepcontrole bij veetransporten totdat de inspectie en handhaving door de VWA effectief zijn.

PVV

Dankzij de PVV krijgt Nederland dierenpolitie. In de onderhandelingen wist de partij dit in het regeerakkoord te krijgen. Eerder al diende de PVV een motie in om invoering van een dierenpolitie te onderzoeken. Verder diende de PVV een motie in voor toezicht op en handhaving van maatregelen tegen visstroperij. Wel stemde de partij tegen 100% klepcontrole bij veetransporten totdat de inspectie en handhaving door de VWA effectief zijn en was de partij tegenstander van verbetering van de handhaving van het CITES-beleid.

SGP

De SGP stemde tegen een motie om invoering van een dierenpolitie te onderzoeken. Ook stemde de partij tegen een motie voor een focus op verdere professionalisering in de handhaving en tegen 100% klepcontrole bij veetransporten totdat de inspectie en handhaving door de VWA effectief zijn. Evenmin was de partij voorstander van verbetering van de handhaving van het CITES-beleid. Wel stemde de partij voor een motie voor toezicht op en handhaving van maatregelen tegen visstroperij.

SP

De SP steunde moties om invoering van een dierenpolitie te onderzoeken, diende een motie in voor een focus op verdere professionalisering in de handhaving en voor 100% klepcontrole bij veetransporten totdat de inspectie en handhaving door de VWA effectief zijn. Ook was de partij (samen met GL) indiener van een motie voor verbetering van de handhaving van het CITES-beleid. De partij stemde ook voor een motie voor toezicht op en handhaving van maatregelen tegen visstroperij.

VVD

De VVD stemde tegen een motie om invoering van een dierenpolitie te onderzoeken. Ook stemde de partij tegen een motie voor een focus op verdere professionalisering in de handhaving en tegen 100% klepcontrole bij veetransporten totdat de inspectie en handhaving door de VWA effectief zijn. Evenmin was de partij voorstander van verbetering van de handhaving van het CITES-beleid. Wel stemde de partij voor een motie voor toezicht op en handhaving van maatregelen tegen visstroperij. Dat de dierenpolitie het regeerakkoord heeft gehaald is kortom niet te danken aan de VVD, maar louter verdienste van de PVV.